

OD REDAKTORÓW

Chociaż z bliskiej perspektywy czasowej, ale jednak możemy dzisiaj powiedzieć, że żyjemy w rzeczywistości postpandemicznej. Na pewno faktem stało się oficjalne ogłoszenie przez Światową Organizację Zdrowia – 5 maja 2023 roku – zakończenia pandemii, która miała miejsce na całym świecie od wiosny 2020 roku. Przez tamte trzy lata nabieraliśmy rozmaitych nowych zazwyczaj doświadczeń życiowych, borykaliśmy się z licznymi problemami, z którymi zarówno jako jednostki, społeczeństwa, jak również państwa nie mieliśmy w naszych czasach do czynienia. Pandemia COVID-19 miała zatem charakter niespotykany i precedensowy. Przeszła do historii odciskając piętno, raczej tragiczne i pesymistyczne w związku ze skutkami, które wywołała. Zmieniła bowiem dotychczasowy sposób życia, wpłynęła na nasze zachowania, dokonała rewolucji w sposobie myślenia ludzi w wielu sprawach. Przez nią bardzo często stawaliśmy przed koniecznością dokonywania trudnych wyborów, zrewidowania większości wartości i związanego z nimi dotychczasowego stylu życia. Możemy chyba powiedzieć, że radykalnie zmieniła nasze nawyki i przyzwyczajenia. Pandemia przyczyniła się w szczególności do przemodelowania stosunków pracy i prowadzenia biznesów, kontaktów i komunikowania się z ludźmi, w tym z rodziną i najbliższymi, organizacji w specyficznych warunkach czasu relaksu, wakacji i wypoczynku, zmodyfikowania sposobów podróżowania, podejścia do nauki i edukacji, uprawiania sportów, organizowania zawodów, koncertów i innych imprez masowych, korzystania z dobrodziejstw sztuki i kultury, a przede wszystkim zapewnienia mimo wprowadzonych ograniczeń i restrykcji dostępu do tzw. służby zdrowia.

Pandemia i działania podejmowane w czasie jej trwania miały bez wątpienia charakter globalny, gdyż wiązała się ona ściśle i praktycznie wszędzie na świecie z tzw. lockdownami, mającymi zahamować rozprzestrzenianie się choroby, przede

wszystkim poprzez nieustanne ograniczenia swobód obywatelskich i praw wolnościowych w kontekście ochrony życia i zdrowia oraz zapewnienia zbiorowego bezpieczeństwa. Było to warunkiem podstawowym mającym prowadzić do jak najszybszego jej zakończenia i powrotu do dawnego przedpandemicznego życia.

Już podczas pandemii zastanawialiśmy się nad tym, jak po jej zakończeniu będziemy ją mogli w jakiś naukowy sposób przeanalizować i podsumować. Pod koniec 2022 roku zaplanowaliśmy w ramach współpracy wydziałowych organizacji studenckich zorganizowanie na Wydziale Prawa Uniwersytetu w Białymstoku interdyscyplinarnej i ogólnopolskiej konferencji naukowej poświęconej właśnie *postpandemicznej rzeczywistości*, czyli rozważaniom o tym, jak koronawirus zmienił świat. Konferencja została zorganizowana przez studentów sześciu kół: Studenckiego Koła Filozofii Prawa, Koła Naukowego Inicjatyw Administracyjnych Studenckiego Koła Prawa Gospodarczego, Koła Naukowego Prawa Medycznego i Farmaceutycznego, Koła Naukowego Teorii Społecznych UwB oraz Koła Prawa Własności Intelktualnej, Mediów i Internetu.

Dziękujemy wszystkim organizatorom i uczestnikom konferencji oraz oczywiście wszystkim autorom nadesłanych tekstów, które możemy zamieścić w niniejszej publikacji. Książka jest zatem zbiorem artykułów z różnych dyscyplin naukowych skupionych wokół problematyki szeroko rozumianego prawa w kontekście wydarzeń związanych z pandemią. Mamy tutaj artykuły związane zarówno z prawem materialnym, jak i prawem procesowym, prawem prywatnym i prawem publicznym, a także m.in. z takimi gałęziami prawa jak: prawo cywilne i prawo karne, prawo konstytucyjne i prawo administracyjne, prawo bankowe, prawo gospodarcze, prawo medyczne i prawo aborcyjne, prawo samorządowe i prawo międzynarodowe. Interdyscyplinarność poruszonych przez Autorów tematów przejawia się przede wszystkim w podjętych problemach badawczych mających wciąż aktualny charakter. Przeprowadzone przez nich analizy naukowe, często poparte własnym doświadczeniem i wnioskami mogą pomóc nam wyjaśnić, zrozumieć i ocenić opisane kwestie, związane z rzeczywistością pandemiczną, z którą mieliśmy do czynienia.

Na szczególną uwagę i podziękowania z naszej strony zasługuje praca Recenzentów, którzy wykazali się z jednej strony wielką życzliwością, zrozumieniem i wyrozumiałością w stosunku do recenzowanych tekstów, z drugiej w sposób rzetelny i obiektywny dokonali ich krytycznej oceny, przedstawiając swoje liczne uwagi.

W związku z tym chcielibyśmy w sposób szczególny podziękować profesorom: prof. dr. hab. Tadeuszowi Mędzelowskiemu, profesor WSB-NLU, dr. hab. Dariuszowi Reśko, a także prof. dr. hab. Adamowi Doliwie.

A zatem zachęcamy wszystkich zainteresowanych poruszoną problematyką do pogłębienia wiedzy i dokonania być może własnych refleksji na temat COVID-19, który według Światowej Organizacji Zdrowia „stanowi obecnie utrwalony i wciąż aktualny problem zdrowotny”¹, który naszym zdaniem wygenerował szereg innych, w tym nieprzewidywalnych problemów, z jakimi będziemy się jeszcze zmagać w najbliższej przyszłości.

Redaktorzy

Karolina Woźniak

Kewin Bach

Karol Kuźmicz

¹ Zob. World Health Organization (WHO), *Statement on the fifteenth meeting of the International Health Regulations (2005) Emergency Committee regarding the coronavirus disease (COVID-19) pandemic*, WHO, 5 maja 2023, Wikipedia (dostęp: 6.05.2023).